

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia stycznia 2011 r.

Pan

Gustaw Fediów

**Przedsiębiorstwo „MONIS” – Usługi
Transportowe – Gustaw Fediów
w Bielowach**

LRZ-4114-07-04/2010
I/10/031

Na podstawie art.2 ust. 3 pkt 5a ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła w MONIS – Usługi Transportowe – Gustaw Fediów kontrolę w zakresie – realizacji przewozów pasażerskich dofinansowanych ze środków publicznych w latach 2009 – 2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 7 stycznia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK przesyła Panu niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie przez MONIS w latach 2009 – 2010 przewozów pasażerskich dofinansowanych ze środków publicznych.

W kontroli ustalono, że MONIS wykonywał regularne przewozy pasażerskie na podstawie zezwoleń otrzymanych w trybie art. 18 ustawy z dnia 6 września 2001 r. *o transporcie drogowym* (Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 ze zm.).

MONIS wykonywał przewozy wyłącznie na terenie powiatu dębickiego. W 2009 r. wykonywano regularne przewozy pasażerskie na 55 liniach lokalnych. W 2010 r. wykonywano przewozy na 54 liniach regularnych lokalnych.

Najwyższa Izba Kontroli ustaliła, że Marszałek Województwa Podkarpackiego udzielił MONIS jednego zezwolenia na wykonywanie krajowego drogowego przewozu osób. W latach objętych kontrolą nie występowało z wnioskami o wydanie zezwolenia pozwalającymi na wykonywanie przewozów poza granicami powiatu dębickiego.

Przedkładane przez MONIS wnioski do Starosty Dębickiego i innych samorządów terytorialnych z powiatu dębickiego o umożliwienie wykonywania przewozów pasażerskich spełniały standardy zawarte w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 8 czerwca 2004 r. w sprawie wzorów zezwoleń na wykonywanie krajowych i międzynarodowych przewozów drogowych osób oraz wypisów z zezwoleń (Dz. U. Nr 144, poz. 1519). Do wniosków dołączano wszystkie – przewidziane w regulacji art. 22 ust. 1 ustawy o transporcie drogowym – niezbędne załączniki.

W przypadkach konieczności dokonania zmian w funkcjonujących zezwoleniach, MONIS działał według przepisów art. 22b ust. 1 i ust. 2 ustawy o transporcie drogowym, tj. występował do ww. odpowiednich organów samorządowych o zmianę warunków dotychczasowego zezwolenia.

Ustalenia kontroli wskazują, że MONIS nie dokumentował swoich działań w przypadkach konieczności zmian w obowiązujących rozkładach jazdy. Skutkiem tego - rzetelna weryfikacja poprawności tych działań, tj. zgodności z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 13 stycznia 2006 r. w sprawie treści, sposobu i terminów ogłaszania rozkładów jazdy oraz ich aktualizacji, warunków ponoszenia kosztów związanych z zamieszczaniem informacji dotyczących rozkładów jazdy oraz podawaniem rozkładów jazdy do publicznej wiadomości (Dz. U. Nr 12, poz. 79) – była niemożliwa.

MONIS wykonując regularne przewozy pasażerskie zobowiązany był, w myśl przepisu art. 18a ustawy o transporcie drogowym do uwzględniania ustawowych ulg należnych pasażerom przy nabywaniu biletu na przejazd. Działając według przepisów art. 8a ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 175 poz. 1440 ze zm.) MONIS zawierał corocznie z Marszałkiem Województwa Podkarpackiego stosowne umowy określające zasady przekazywania dopłat do przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg w przewozach pasażerskich.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że cały proces związany ze stosowaniem ulg, w tym dokumentowanie i ewidencjonowanie faktu udzielenia każdej ustawowej ulgi był realizowany przez MONIS według zasad określonych w cytowanej powyżej ustawie o uprawnieniach do

ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz według szczegółowych ustaleń przyjętych w ww. umowach z samorządem województwa podkarpackiego.

Ustalono w kontroli, że w 2009 r. sprzedano 20.966 biletów jednorazowych i 21.267 biletów miesięcznych stosując ustawowe ulgi. Z tytułu powyższej sprzedaży PKS otrzymał z budżetu województwa podkarpackiego dopłatę w wysokości 885,3 tys. zł. Za ulgowe bilety jednorazowe naliczono i otrzymano dopłatę w wysokości – 36,2 tys. zł, a za bilety miesięczne – 849,1 tys. zł (92,4%).

Najwyższy udział w kwocie dopłaty miała ulga 49% , tj. obejmująca uczniów szkół. Za bilety miesięczne z tytułu tej ulgi otrzymano – 806,2 tys. zł. Za bilety jednorazowe z ww. ulgą – 12,7 tys. zł, razem – 818,9 tys. zł, tj. 92,5%j kwoty rocznych dopłat.

Do końca listopada 2010 r. sprzedano 20.456 biletów jednorazowych i 18.777 biletów miesięcznych - ulgowych. Za bilety jednorazowe naliczono i otrzymano dopłatę – 36,1 tys. zł, a za bilety miesięczne – 819,7 tys. zł. Struktura udzielonych ulg była zbliżona do roku poprzedniego i tak najbardziej znaczący udział w wysokości otrzymanych dopłat miała ulga „uczniowska” wynosząca łącznie 791,7 tys. zł, tj. 92,3% kwoty naliczonych do końca listopada dopłat.

Dopłaty do biletów ulgowych w strukturze rocznych przychodów PKS wynosiły od ok.18,5%.

W ocenie Najwyższej Izbie Kontroli Procedury stosowane w praktyce sprzedaży biletów ulgowych, tj.:

- stosowanie wyłącznie kas fiskalnych (bileterek autobusowych) zgodnych z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 roku w *sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące oraz warunków ich stosowania* (Dz. U. Nr 212, poz. 1338),
- wykorzystywanie specjalistycznych programów komputerowych w tym „Kasa konduktorska” i „Bilet miesięczny” umożliwiających sporządzenie zestawienia zbiorczego sprzedaży ze wszystkich stanowisk okienkowych sprzedaży, jak również bileterek autobusowych (bez późniejszej możliwości ingerencji w zapisy elektroniczne),
- przeszkolenie wszystkich kierowców z zakresu obsługi kas fiskalnych i zasadności udzielania ulg przy zakupie biletów,
- procedury sprzedaży biletów miesięcznych ulgowych – wyłącznie w kasie dworcowej za okazaniem niezbędnych uprawniających dokumentów

pozwalają na rzetelną sprzedaż biletów w tym biletów ulgowych, rzetelną ewidencję i archiwizację wszystkich danych związanych z zakupem biletu w kasach MONIS i w następnym etapie na sporządzenie rzetelnych wniosków o dopłaty z tytułu zastosowanych ulg.

Sprawdzenie poprawności sprzedanych przez MONIS miesięcznych biletów-ulgowych (ważnych w trakcie kontroli), archiwalnych biletów miesięcznych (przechowywanych w formie elektronicznej) oraz biletów jednorazowych, wykazała, że bilety sprzedano i zaewidencjonowano według ww. reguł, w cenie uzgodnionej we wspomnianej powyżej umowie z Marszałkiem Województwa Podkarpackiego. Do sprzedaży biletów używano wyłącznie zaakceptowanych przez odpowiednie organa skarbowe – kas fiskalnych („bileterek”).

Najwyższa Izba Kontroli ustaliła, że kierowcy zatrudnieni w MONIS - wykonujący regularne przewozy pasażerskie, pracowali według zasad przyjętych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o czasie pracy kierowców* (Dz. U Nr 92 poz. 879 ze zm.).

W kontroli nie stwierdzono przekroczenia dyspozycji zawartej w art. 11 ust. 1 ustawy, tj. przekraczania przez kierowców 8 godz. pracy za kierownicą. Kierownik Dworca Autobusowego na bieżąco analizował - przy użyciu metod komputerowych – rzeczywisty czas pracy kierowców autobusów.

Stosownie do art. 61 ust.1 ustawy o NIK w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.